

Hvor meget tjener kandidater fra CBS?

De unges valg af uddannelse har i mange år taget udgangspunkt i hvad de faktisk har haft lyst til at fordybe sig i, og ikke så meget i hvilke beskæftigelsesmuligheder eller lønniveau de kunne se frem til efter endt uddannelse. Dette har i perioder ført til, at der inden for særlige fag har været et misforhold mellem antallet af kandidater og efterspørgslen efter dem.

Politisk har dette dilemma været til diskussion i flere sammenhænge, dog uden at man har fundet en holdbar løsning herpå. Det seneste forsøg på at styre de unges valg af uddannelse er Videnskabsministeriets krav om, at universiteterne skal udbygge deres hjemmesider, så oplysninger omkring jobmuligheder og lønniveau er tilgængelige for potentielle ansøgere. Herved håber man, at de unges valg af uddannelse bliver rettet derhen, hvor efterspørgslen efter dem er.

Der er således ved at komme væsentlig mere fokus på i hvor høj grad, at universiteternes kandidater faktisk efterspørges i private og offentlige virksomheder. Hvorvidt efterspørgselsparameteren bliver en bevillingsgivende faktor i fremtiden er ikke fastlagt, men det er ikke udelukket at det går i den retning¹.

Internt på CBS gøres der i øjeblikket en indsats for at skaffe mere viden om, hvordan det går CBS kandidaterne efter de har fået deres eksamen. Hvor får kandidaterne job? - Hvad beskæftiger de sig med? - Hvor stor er ledigheden? – Hvad tjener de? - er spørgsmål, som er centrale i dette arbejde. Indsatsen er bl.a. placeret i Career Center, hvor man har en tæt kontakt til kommende dimitterende. Men det er også forhåbningen, at det nyligt etablerede samarbejde mellem CBS og C3 og samarbejdet med andre faglige organisationer i øvrigt kan skaffe større viden på dette område.

---

¹ Berlingske Nyhedsmagasin, nr. 14: "Vælg det rigtige universitet og scor kassen".

Generelt er det meget vanskeligt at fremskaffe de nødvendige data. I forbindelse med afdækningen af kandidaternes lønniveau har vi imidlertid været så heldige, at Berlingske Nyhedsmagasin faktisk har fået udarbejdet en opgørelse, som netop belyser dette område.

Formålet med at vise uddrag af opgørelsen her er at synliggøre kandidaternes lønniveau og dermed også de informationer, som potentielle studerende evt. bliver præsenteret for i forbindelse med deres fremtidige valg af uddannelse. Det er ikke sikkert, at lønniveauet får betydning for valg af uddannelse – men det kan også være, at det gør!

Berlingske Nyhedsmagasin opgørelse over kandidaternes lønniveau

Berlingske Nyhedsmagasin har fået udarbejdet en opgørelse, der viser lønniveauet for 154 universitetsuddannelser 5 og 10 år efter afsluttet eksamen.

Opgørelsen viser alene lønniveauet for de forskellige kandidater, men giver ikke mange forklaringer på, hvorfor lønnen ligger hvor den gør, og hvorfor der er forskelle mellem universiteterne.

Det er derfor ikke nødvendigvis muligt på baggrund af denne opgørelse at konkludere at en forskel i lønniveau faktisk er en indikation på kvalitetsforskelle. Forskellen kan afspejle tendenser i erhvervslivet og forskelle på hvilke virksomheder, brancher og jobtyper kandidaterne typisk får ansættelse i.

Det er selvfølgelig oplagt, at de seneste års variation i efterspørgslen efter særlige faggrupper afspejles i opgørelsen.

Metode og datagrundlag

Opgørelsen bygger på lønoplysninger fra 27.886 kandidater indsamlet af Danmarks Statistik. Der er tale om en beregnet brutto medianløn opdelt på hhv. den private og offentlige sektor. Beregningen er foretaget for de kandidater, der afsluttede deres uddannelse i 1999/2000 (5 år siden) og i 1994/1995 (10 år siden). I opgørelsen indgår alene kandidater, der bor i Danmark.

For visse uddannelser er der meget få respondenter, hvilket kan have indflydelse på den beregnede median.

Hovedresultater fra undersøgelsen

Opgørelsen viser, at kandidater indenfor økonomi, datalogi, medicin og tandlægefaget er de absolutte topscorere på lønningslisten. Øverst ligger CBS' cand.merc.aud'ere med en bruttoløn efter 5 år i den private sektor på 588.700 kr. Herefter kommer medicinerne fra KU med en bruttoløn på 549.500 kr. (se tabel 1).

I den offentlige sektor er det medicinerne fra SDU, der scorer højest med en bruttoløn på 486.500 kr. efterfulgt af cand.ling.merc'erne i Tysk fra Handelshøjskolen i Århus med en bruttoløn på 481.500 kr.

Generelt ligger kandidater med en økonomisk eller datalogisk baggrund højere på listen, end tilfældet er for kandidater med en sproglig uddannelse – dog bort set fra tolkeuddannelsen.

På plads nr. 11 dukker tolke-uddannelsen fra ASB op med en bruttoløn på 512.700 kr., og på plads nr. 38 ligger tolke-uddannelsen fra CBS med en bruttoløn på 460.900 kr.

Tabel 1: De 10 højest placerede kandidatuddannelser set i forhold til lønniveauet efter 5 år i den private sektor.

Retning og grad	Universitet	Bruttoløn (median i kroner) efter 5 år	
		Privat sektor	Offentlig sektor
1 Revisor (cand.merc.aud.)	CBS	588.700	472.700
2 Medicin (cand.med.)	AU	549.500	479.500
3 Datalogi og IT (cand.scient.)	KU	532.000	442.300
4 Datalogi og IT (cand.merc.dat.)	CBS	526.500	412.200
5 Datalogi og IT (cand.scient.)	RUC	526.200	408.200
6 Matematik, Økonomi og aktuar	KU	525.100	414.700
7 Tandlæge (cand.odont.)	AU	523.500	355.900
8 Økonomi (cand.oecon.)	AU	522.100	421.800
9 Tandlæge (cand.odont.)	KU	518.200	347.000
10 Økonomi (cand.polit.)	KU	516.300	430.300

Kilde: Berlingske Nyhedsmagasin, nr. 14 2006.

Opgørelsen viser, at der generelt er forskel på lønniveauet mellem den private og offentlige sektor, og at lønforskellene i nogle tilfælde kan skyldes geografiske forskelle. Lønnen i hovedstaden er således normalt højere end i provinsen.

Det skal bemærkes, at forskellene i flere tilfælde er forholdsvis små og derfor kan skyldes tilfældigheder. Universiteternes placering i forhold til hinanden skal derfor i nogle tilfælde tages med stort forbehold.

CBS uddannelserne i forhold til andre universiteter (opdelt på fagområder)

Men et er hvordan CBS uddannelserne ligger i den samlede opgørelse. Mere interessant er det at se på de fagspecifikke opgørelser, hvor CBS uddannelser sammenlignes med tilsvarende uddannelser fra andre universiteter.

Kandidaterne er i de efterfølgende tabeller opdelt i følgende kategorier:

- Sprog
- Kommunikation
- Datalogi og IT
- Jura
- Økonomi

De sproglige uddannelser

I tabel 2 opgøres kandidater fra forskellige sproglige uddannelser – herunder cand.ling.merc., cand.mag., cand.negot., m.v.

Uddannelserne har ikke nødvendigvis samme indhold ud over den sproglige dimension. En sammenligning skal derfor foretages med flere forbehold.

Opgørelsen viser dog, at der er en tendens til, at de kandidater, der har en uddannelse, som også rummer et vist merkantilt element, klarer sig bedre på lønskalaen end kandidater med mere traditionelle sproguddannelser. Tabellen viser ligeledes, at kandidaterne fra SDU generelt ligger bedre placeret end kandidaterne fra de øvrige universiteter.

Sammenlignes CBS med tilsvarende uddannelser fra Handelshøjskolen i Århus (ASB), viser det sig,

at CBS kandidaterne i de fleste tilfælde ligger på et højere lønniveau. Forskellen kan sandsynligvis skyldes, at hovedparten af kandidaterne fra CBS får job i hovedstaden, hvor lønninger ligger lidt højere end i provinsen. Undtagelsen på dette mønster er tolke-uddannelsen og cand.ling.merc. i tysk.

Tabel 2: Bruttolønnen for kandidater med en sproglig uddannelse efter 5 år.

Retning og grad	Universitet	Bruttoløn (median i kroner) efter 5 år		
		Privat sektor	Offentlig sektor	
Tysk	cand.mag., m.v.	KU	401.900	401.600
	cand.ling.merc, cand.negot m.v.	SDU	385.700	311.300
	cand.ling.merc	ASB	365.900	481.500
	cand.ling.merc.	CBS	342.300	405.700
Spansk	cand.ling.merc., cand.negot., m.v.	SDU	429.600	334.800
	cand.ling.merc.	CBS	345.700	414.100
	cand.ling.merc.	ASB	323.300	361.000
	cand.mag., m.v.	AAU	303.600	363.100
Fransk	cand.ling.merc., cand.negot., m.v.	SDU	368.400	354.400
	cand.ling.merc.	CBS	353.600	i.m.
	cand.mag., m.v.	AU	342.800	367.500
	cand.ling.merc.	ASB	299.800	350.800
Engelsk	cand.ling.merc., cand.negot., m.v.	SDU	385.000	346.200
	cand.ling.merc.	CBS	352.800	326.400
	cand.mag., m.v.	RUC	350.200	397.600
	cand.mag., m.v.	KU	344.800	337.800
	cand.ling.merc.	ASB	327.800	372.400
	cand.mag., m.v.	AU	321.300	370.100
Andet	Tolk (cand.ling.merc.)	ASB	512.700	i.m.
	Tolk (cand.ling.merc.)	CBS	460.900	416.000
	Informatik (cand.ling.merc datalingvistik)	CBS	379.800	i.m.

Kilde: Berlingske Nyhedsmagasin, nr. 14 2006.

Note: i.m. = ingen måling, da antallet af personer ligger på 2 eller der under.

Det skal dog nævnes, at Forbundet for Kommunikation og Sprog har udarbejdet tilsvarende opgørelser, som viser, at det der ikke er nævneværdige forskellige i lønniveauet mellem kandidater fra

forskellige universiteter². De forskellige resultater skyldes givetvis metodeforskelle.

Generelt ligger de sproglige kandidater på et relativt lavt lønniveau sammenlignet med de øvrige uddannelser. Årsagen hertil er måske, at ledigheden for de sproglige kandidater har været højere end tilfældet har været for økonomer og dataloger (f.eks.). Ved større ledighed er der en vis sandsynlighed for at lønniveauet presses ned.

Forskellen skal måske også findes i kandidaternes valg af jobtype. CBS har dog endnu ikke indsamlet et datagrundlag der belyser dette område tilstrækkeligt.

Seneste meldinger fra Forbundet fra Kommunikation og Sprog er dog, at lønniveauet for sproglige dimittender generelt er på vej op.

Kommunikationsuddannelser

Ligesom tilfældet var for de sproglige uddannelser, ligger kandidater med en kommunikationsuddannelse på et relativt lavt lønniveau set i forhold til andre grupper. Årsagen hertil er sandsynligvis, at der i de seneste år har været en forholdsvis stor ledighed blandt kommunikationsfolk, samtidig med at udbudet af kommunikationsuddannelser og dermed færdiguddannede kandidater er steget væsentligt.

Jf. tabel 3 ligger kandidaterne fra KU med en cand.mag. i kommunikation højest på listen med en bruttoløn på 432.900 kr. efter 5 år i den private sektor. Herefter ligger kandidater fra CBS (cand.ling.merc. og cand.merc. er lagt sammen) med en bruttoløn på 388.800 kr. tæt fulgt af kandidaterne fra AAU.

Bemærk, at flere af kandidaterne faktisk får en højere løn i den offentlige sektor, end tilfældet er for kandidater i den private sektor.

² Konsulent Anne Møller, Forbundet for Kommunikation og Sprog.

Tabel 3: Bruttolønnen for kandidater med en kandidatuddannelse indenfor kommunikation 5 år efter afsluttet uddannelse

Retning og grad	Universitet	Bruttoløn (median i kroner) efter 5 år	
		Privat sektor	Offentlig sektor
Kommunikation (cand.mag.)	KU	432.900	468.700
Kommunikation (cand.merc (kom), cand.ling.merc.)	CBS	388.800	n.a.
Kommunikation (cand.comm.)	AAU	384.000	358.100
Kommunikation (cand.comm.)	RUC	368.700	378.700

Kilde: Berlingske Nyhedsmagasin, nr. 14 2006.

Note: Der er ikke foretaget nogen måling for kandidater fra CBS i den offentlige sektor, da der ikke findes nogle kandidater i denne gruppe i datagrundlaget.

De juridiske uddannelser

For de juridiske uddannelser er der stort set ingen forskel i lønniveauet mellem kandidater med erhvervsjuridisk eksamen (cand.merc.jur.) og kandidater med traditionel juridisk eksamen (cand.jur.) (se tabel 4). Kun kandidaterne fra Ålborg skiller sig ud ved kun at ligge på en bruttoløn på 421.000 kr. efter 5 år i den private sektor.

Tabel 4: bruttolønnen for kandidater med en juridisk uddannelse 5 år efter afsluttet uddannelse.

Retning og grad	Universitet	Bruttoløn (median i kroner) efter 5 år	
		Privat sektor	Offentlig sektor
Jura (cand.merc.jur)	ASB	484.600	409.400
Jura (cand.merc.jur)	CBS	482.900	436.000
Jura (cand.jur)	KU	482.800	415.800
Jura (cand.jur)	AU	482.800	415.800
Jura (cand.merc.jur.)	AAU	421.000	401.200

Kilde: Berlingske Nyhedsmagasin, nr. 14 2006.

Efter 10 år viser det sig imidlertid, at der er en væsentlig større forskel på erhvervsjuristerne fra CBS set i forhold til øvrige kandidater. CBS kandidater har en bruttoløn på 635.900 kr. – kandidaterne fra Århus Universitet har en bruttoløn på 585.700 kr. Det skal dog nævnes, at der ikke er foretaget nogen beregning for erhvervsjuristerne

fra ASB 10 år efter afsluttet uddannelse pga. manglende datatilgængelighed.

Datalogiske uddannelser

Jf. Tabel 5 får kandidater med en cand.scient. uddannelse fra KU en højere bruttoløn efter 5 år end de øvrige kandidater. Efter 10 år ligger cand.merc.dat'erne højest med en bruttoløn på 640.200 kr. i den private sektor, efterfulgt af cand.scient'erne fra KU med en bruttoløn på 632.500 kr.

I tabellen indgår ligeledes dataløngvisterne fra CBS. Det skal bemærkes, at disse kandidater typisk besidder væsentlig anderledes jobtyper, end tilfældet er for de traditionelle dataloger.

Tabel 5: Bruttolønnen for kandidater med en kandidatuddannelse indenfor datalogi og IT 5 år efter afsluttet uddannelse.

Retning og grad	Universitet	Bruttoløn (median i kroner) efter 5 år	
		Privat sektor	Offentlig sektor
Datalogi og IT (cand.scient.)	KU	532.000	442.300
Datalogi og IT (cand.merc.dat.)	CBS	526.500	412.200
Datalogi og IT (cand.scient., overbygning)	RUC	526.200	408.200
Datalogi og IT (cand.scient.)	AAU	503.100	395.800
Informatik (cand.mag.)	AU	498.500	375.800
Datalogi og IT (cand.merc.dat)	ASB	461.400	i.m.
Datalogi og IT (cand.scient., overbygning)	SDU	458.100	297.100
Datalogi og IT (cand.scient.)	AU	456.400	397.000
Civilingeniør systemkonstruktion (cand.polyt.)	AAU	448.600	399.500
Informatik (cand.scient.)	AAU	426.300	i.m.
Informatik (cand.ling.merc dataløngvistik)	CBS	379.800	i.m.

Kilde: Berlingske Nyhedsmagasin, nr. 14 2006.

Note: i.m. = ingen måling, da antallet af personer ligger på 2 eller der under.

De økonomiske uddannelser

Som det også fremgik af top 10 listen (tabel 1) ligger cand.merc.aud'erne fra CBS øverst på den samlede liste. Jf. tabel 6 er der også fortsat et stykke vej ned til de øvrige kandidater med en økonomisk kandidatuddannelse.

10 år efter afsluttet uddannelse ligger cand.merc.aud'erne fortsat i top med en bruttoløn i den private sektor på 743.400 kr. dog overgået af matematikøkonomerne fra KU, som har en bruttoløn på 768.700 kr.

Tabel 6: Bruttolønnen for kandidater med en økonomisk kandidatuddannelse 5 år efter afsluttet uddannelse.

Retning og grad	Universitet	Bruttoløn (median i kroner) efter 5 år	
		Privat sektor	Offentlig sektor
Revisor (cand.merc.aud)	CBS	588.700	472.700
Matematik, Økonomi og aktuar (cand.scient.oecon., m.v.)	KU	525.100	414.700
Økonomi (cand.oecon)	AU	522.100	421.800
Økonomi (cand.polit, cand.oecon)	KU	516.300	430.300
Økonomi (cand.oecon)	SDU	500.600	425.000
Matematik (cand.merc.mat)	CBS	495.600	395.600
Matematik og statistik	RUC	487.100	379.300
Erhvervsøkonomi (cand.merc.)	SDU	480.900	394.900
Erhvervsøkonomi (cand.merc.)	CBS	471.600	399.400
Erhvervsøkonomi (overbygning)	RUC	468.800	418.800
Matematik-Økonomi (cand.scient.oecon)	AU	466.500	412.200
Erhvervsøkonomi (cand.merc)	AAU	460.400	393.700
Erhvervsøkonomi (cand.merc)	ASB	458.300	394.200
Matematik og statistik (cand.scient.)	KU	448.100	407.500
Økonomi og samfund (cand.oecon, cand.scient.adm.)	AAU	447.100	411.700
Matematik og statistik (cand.scient.)	SDU	445.900	350.600
Revisor (cand.merc.aud)	ASB	445.800	406.700
Erhvervsøkonomi (cand.merc.)	SDU	420.300	373.200
Revisor (cand.merc.aud)	SDU	418.600	393.600
Erhvervsøkonomi (cand.merc.)	SDU	343.900	320.900

Kilde: Berlingske Nyhedsmagasin, nr. 14 2006.

Også indenfor de økonomiske uddannelser skal det bemærkes, at kandidaterne beskæftiger sig med meget forskellige fagområder. En del be-

skæftiger sig indenfor "hard-core" økonomifag, som regnskab, finansiering af samfundsøkonomi. Andre finder beskæftigelse indenfor mere "bløde" områder som f.eks. projektledelse, human resource eller organisationsudvikling. Denne forskel kan muligvis afspejles i forskellen i lønniveauet.

Hvordan ligger CBS uddannelserne i forhold til hinanden?

Afslutningsvis er alle CBS uddannelserne listet op særskilt i tabel 7 for at få et overblik over, hvordan kandidaterne ligger i forhold til hinanden.

Af tabellen fremgår det, at kandidater med en økonomisk uddannelse har haft lettere ved at stige på lønskalaen end kandidater med en sproglig uddannelse. Forklaringen herpå er ikke nødvendigvis entydig, men det er oplagt at de seneste års tendenser med høj efterspørgsel efter økonomi og IT-folk er kommet de økonomiske kandidater til gavn. Omvendt har de sproglige kandidater oplevet en noget større ledighed end økonomerne, hvilket givetvis også har smittet af på det generelle lønniveau for denne gruppe.

Tabel 7: Bruttolønnen for personer med en kandidatuddannelse fra CBS 5 år efter afsluttet uddannelse.

Retning og grad	Bruttoløn (median i kroner) efter 5 år	
	Privat sektor	Offentlig sektor
Revisor (cand.merc.aud)	588.700	472.700
Datalogi og IT (cand.merc.dat.)	526.500	412.200
Matematik (cand.merc.mat)	495.600	395.600
Jura (cand.merc.jur)	482.900	436.000
Erhvervsøkonomi (cand.merc.)	471.600	399.400
Tolk (cand.ling.merc.)	460.900	416.000
Kommunikation (cand.merc (kom), cand.ling.merc.)	388.800	n.a.
Informatik (cand.ling.merc datalingvistik)	379.800	i.m.
Fransk (cand.ling.merc.)	353.600	i.m.
Engelsk (cand.ling.merc.)	352.800	326.400
Spansk (cand.ling.merc.)	345.700	414.100
Tysk (cand.ling.merc.)	342.300	405.700

Kilde: Berlingske Nyhedsmagasin, nr. 14 2006.

Note: i.m. = ingen måling da antallet af personer ligger på 2 eller der under. N.a. = ingen personer i den pågældende kategori.

Af tabel 8 fremgår det ligeledes, at CBS kandidaterne typisk får ansættelse i den private sektor i hovedstaden. Begge parameter trækker i den positive retning på lønskalaen.

Endelig skal det nævnes, at der indenfor den enkelte uddannelse kan være relativ stor forskel i startlønnen. For cand.merc. uddannelsen kan startlønnen typisk svinge 10.000 – 12.000 kr. Startlønnen er selvfølgelig også her afhængig af hvilken branche kandidaterne får job i.

Tabel 8: Hvor er CBS kandidaterne ansat 5 år efter afsluttet uddannelse?

Retning og grad	Procent	
	privat sektor	Hovedstaden
Revisor (cand.merc.aud)	92,2	89,3
Datalogi og IT (cand.merc.dat.)	87,1	90,3
Matematik (cand.merc.mat)	88,7	98,4
Jura (cand.merc.jur)	75,7	95,1
Erhvervsøkonomi (cand.merc.)	80,4	85,2
Tolk (cand.ling.merc.)	68,0	86,7
Kommunikation (cand.merc (kom), cand.ling.merc.)	84,2	94,7
Informatik (cand.ling.merc datalingvistik)	85,7	100,0
Fransk (cand.ling.merc.)	63,0	77,8
Engelsk (cand.ling.merc.)	76,9	85,9
Spansk (cand.ling.merc.)	70,0	86,7
Tysk (cand.ling.merc.)	73,7	73,7

Kilde: Berlingske Nyhedsmagasin, nr. 14 2006.

Det skal nævnes, at flere og flere kandidater med en økonomisk kandidatuddannelse fra CBS får job i London - primært i den finansielle sektor. Disse personer indgår ikke i Berlingske Nyhedsmagasins undersøgelse, men ligger ofte væsentlig højere lønmæssigt end ved tilsvarende ansættelse i Danmark. I 2006 forventes antallet af dimittender der rejser til London at ligge på ca. 30 (jf. Career Center)

CBS Ledelsesinformation udarbejdes af Ledelsessekretariatet i tæt samarbejde med andre administrative enheder på CBS. Har du spørgsmål eller kommentarer til papiret, er du velkommen til at kontakte Camilla Schreiner Andersen, telefon 38 15 25 95 eller e-mail csa.ls@cbs.dk.